

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА
АЕРОДРОМСКЕ УСЛУГЕ
„АЕРОДРОМ НИШ“
Бр. 2638
05.05.2017 год.
Н И Ш

СРЕДЊОРОЧНИ ПЛАН ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈЕ И РАЗВОЈА
ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЗА АЕРОДРОМСКЕ УСЛУГЕ „АЕРОДРОМ НИШ“ НИШ
за период 2017-2021. године

мај 2017. године

На основу члана 22. ст. 1. тач. 1) Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Србије“, број 15/2016,), члана 11. ст. 1. тач. 1) Одлуке о јавном предузећу за аеродромске услуге „Аеродром Ниш“ („Службени лист Града Ниша бр. 145/2016- пречишћен текст), по предлогу директора ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш, Надзорни одбор ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш донео је дана 05.05.2017. године

**СРЕДЊОРОЧНИ ПЛАН ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈЕ И РАЗВОЈА
ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА ЗА АЕРОДРОМСКЕ УСЛУГЕ „АЕРОДРОМ НИШ“ НИШ
за период 2017-2021. године**

1. ПРОФИЛ ПРЕДУЗЕЋА

Основни подаци о предузећу:

Пословно име: Јавно предузеће за аеродромске услуге „Аеродром Ниш“ Ниш

Скраћено пословно име: ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш

Седиште: Улица ваздухопловаца 24, Ниш, Црвени крст

Назив аеродрома: „Константин Велики“

Претежна делатност: услужне делатности у ваздушном саобраћају - 5223

Матични број: 07343914

ПИБ: 101531405

ЈББК: 81707

Надлежно министарство/надлежни орган јединице локалне самоуправе:
Секретаријат за комуналне делатности, енергетику и саобраћај.

1.1. Статус предузећа, правна форма и власничка структура

Одлуком Скупштине општине Ниш бр.020-31/86 од 27.2.1986.године основана је Радна организација за пружање аеродромских услуга “Аеродром Ниш” Ниш, ради прихвата и отпреме ваздухоплова, путника, пртљага, робе и поште. Изградња пристанишне зграде и неопходних пратећих објеката вршена је 1986. године, а за цивилно летење је коришћена бетонска полетно слетна стаза нишког војног аеродрома. Почетком седамдесетих година двадесетог века успостављен је јавни авио превоз у Нишу.

Услед промене законских прописа, Скупштина општине Ниш је одлуком бр.01-136/И-6 од 25.04.1990. године основала Друштвено предузеће за аеродромске услуге “Аеродром Ниш” у Нишу. Тешка економска ситуација изазвана санкцијама УН и изолованост земље деведесетих година прошлог века, имају за последицу симболичан обим ваздушног саобраћаја на аеродрому. У наведеним околностима предузеће успева да очува аеродромску инфраструктуру и људске ресурсе захваљујући секундарним делатностима као што су: послови робно-царинског терминала за Град Ниш, туристичке агенције, трговина на велико и мало, итд. Што се примарне делатности предузећа тиче, значајнији број путника аеродром бележи 1998. године када се због неповољних метеоролошких услова користи као алтернативни аеродром београдском, приштинском и другим аеродромима у

окружењу. Током НАТО бомбардовања СР Југославије, у периоду од марта до јуна 1999. године, оштећена је аеродромска инфраструктура чиме је аеродром био онемогућен за функционисање и успостављање било које врсте авио-превоза.

До 15.5.2002. године Предузеће је пословало као друштвено, а од 15.5.2002. године, због промене облика пословања, на основу Одлуке Скупштине Предузећа и Скупштине града Ниша бр. 06-93/2002-8/01 од 5.4.2002. године наставило је са радом као јавно предузеће.

Реконструкција аеродрома вршена је уз помоћ финансијских средстава Краљевине Норвешке, Града Ниша и финансијских средстава Предузећа. Извршена је реконструкција и доградња маневарских површина и поправка система светлосне сигнализације, израђен је торањ и обновљен део аеродромске опреме.

Аеродром је поново отворен за ваздушни саобраћај октобра 2003. године, а редован саобраћај обављао је JAT Airways и Montenegro Airlines, затим компаније Tomson Fly, Atlas Jet, Win Jet, Darwin Airlines, Mistral Air и Freebird Airlines.

До 2006. године број путника се повећава и исте године достиже вредност од 35 518 (годишњи рекорд аеродрома до 2013. године). Редован саобраћај са краћим прекидима одвијао се од 2004. године до краја летњег реда летења 2013. године, а након тога аеродром остаје без редовног саобраћаја и обавља аеродромске услуге само за ванредне летове.

Поплаве, због којих је 2014. године било проглашено ванредно стање у земљи, још једном истичу у први план Аеродром „Константин Велики“ Ниш, преко кога Руско-српски хуманитарни центар све време врши снабдевање најугроженијих подручја Србије хуманитарном помоћи и разном опремом за ванредне ситуације. Транспорт робе и опреме за пострадала подручја вршио се ваздухопловима Руског министарства за ванредне ситуације, којима су аеродромске службе ЈП "Аеродром Ниш" Ниш све време пружале услуге прихвата и отпреме ваздухоплова. На Аеродрому „Константин Велики“ Ниш су и у претходном периоду у више наврата били базирани ваздухоплови Руског министарства за ванредне ситуације (МЧС Русије) који су учествовали у бројним акцијама гашења пожара у Републици Србији и Босни и Херцеговини, а аеродромске службе су се у потпуности припремиле и успешно вршиле опслугу ових специјалних ваздухоплова укључујући и експедитивно пуњење авиона водом за гашење пожара (пуњење авиона БЕ200ЧС за 10 минута, и авиона ИЛ76 за 20 минута).

Додатна саобраћајна делатност предузећа, превоз путника у градском саобраћају, вршила се од 2004. до краја 2014. године када, када је сектор за градски превоз, који обављао ову делатност у оквиру предузећа одлуком града Ниша преузет од стране Дирекције за градски превоз града Ниша. Од 2010. до 2013. године је успостављен редовни ваздушни саобраћај који је првих годину дана вршио Wind Jet са линијом за Форли (Италија) а затим и Montenegro Airlines

са линијом до Подгорице са могућношћу трансфера према градовима који су повезани са Подгорицом. Град Ниш је субвенционисао авио превознике на годишњем нивоу од 700.000€ до 1.000.000€. На жалост број путника на овим дестинацијама није прешао 28.000 годишње, што с обзиром на то колика су новчана средства уложена, представља неуспех. Са субвенцијама се престало 2013. године а самим тим и са редовним авио саобраћајем са аеродрома. Након реорганизације и стратешког опредељења предузећа за привлачење нискотарифних авио-компанија, после паузе од нешто мање од две године, на Аеродрому „Константин Велики“ Ниш се поново успостављају редовне авио линије и то до Малмеа и Базела. Редован саобраћај успоставља мађарски нискотарифни авио-превозилац Wizz Air. Ова компанија у 2016. шири своју мрежу са нишког аеродрома, успостављајући редовне авио линије до Мемингена, Ајндховена и Дортмунда.

ЈП "Аеродром Ниш" Ниш 2015. годину завршава са рекордним резултатом, 36.258 превезених путника и то након само 6 месеци од успостављања редовног авио саобраћаја. Овим бројем превезених путника је оборен годишњи рекорд аеродрома из 2006. године. Поред Wizz Air-а, предузеће у 2016. години потписује уговор и са Ryanair-ом, највећом нискотарифном авио-компанијом у Европи, која са редовним саобраћајем отпочиње 4. септембра исте године, редовном линијом до Берлина. Након Берлина, Ryanair отвара додатан број авио-линија из Ниша и 2016. годину завршава са мрежом од 4 европске дестинације. То су Милано, Братислава и Диселдорф.

У 2016. години успостављена је и редовна карго авио-линија за Истанбул, авио-компаније Turkish Cargo.

У 2017. години редован саобраћај из Ниша покрећу додатно и 2 авио-компаније које послују по традиционалном систему: швајцарска национална авио-компанија Swiss International Air Lines AG и немачка компанија Germania. Обе авио-компаније су препознале потенцијал авио-линије до Цириха до које ће саобраћати по 2 пута недељно са нишког аеродрома.

Аеродром „Константин Велики“ Ниш је регистрован као цивилни аеродром за међународни саобраћај, док Војска Србије на основу одлуке Владе СРЈ из 2002. године има право трајног и безусловног коришћења маневарских површине и инсталација аеродрома. Аеродром је лоциран 4 км северозападно од центра града Ниша, а од аутобуске и железничке станице удаљен је 3 км, односно 5 км, респективно. Значајна предност је близина путног и железничког коридора 10, који поред других саобраћајница утиче на добру повезаност аеродрома са опслужним подручјем. Опслужно подручје аеродрома обухвата 10 региона у Јужној и Источној Србији, као и Регион Косова и Метохије: Поморавски, део Борског региона, Зајечарски, део Рашког региона, Расински, Нишавски, Топлички, Пиротски, Јабланички и Пчињски. Укупан број становника опслужног подручја Јужне и Источне

Србије тренутно износи 1,78 милиона, док је број становника са опслужног подручја Косова и Метохије 1,8 милиона. Опслужно подручје аеродрома, осим територије Републике Србије обухвата и територије северне Македоније, као и подручје западне Бугарске.

1.2. Делатности од општег интереса поверене ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш

Јавно предузеће за аеродромске услуге „Аеродром Ниш“ Ниш, основано је због потреба пружања услужних делатности у ваздушном саобраћају, а његов циљ пословања је развој и унапређење ваздушног саобраћаја као делатности од општег интереса.

Претежна делатност ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш је:

- 5223 Услужне делатности у ваздушном саобраћају - претежна делатност;

Ова делатност ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш је од општег интереса.

Поред наведене делатности, ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш обавља и пратеће делатности, које су у функцији обављања претежне делатности.

1.3. Право коришћења средстава у јавној својини и вредност укупног капитала

Основни капитал Предузећа утврђен је Одлуком о Јавном предузећу за аеродромске услуге "Аеродром Ниш" („Службени лист Града Ниша“ бр. 145/2016 – пречишћен текст).

Имовину Предузећа чине право својине на покретним и непокретним стварима, новчана средства и хартије од вредности и друга имовинска права, која су пренета у својину Предузећа у складу са законом, укључујући и право коришћења на стварима у јавној својини.

Књиговодствена вредност укупног капитала предузећа на дан 31.12.2016. године износи 268.248.000,00 динара (основни капитал износи 35.471.000,00 динара, од тога државни капитал износи 7.988.000,00 динара а остали основни капитал износи 27.483.000,00 динара).

Од средстава која су по Закону о јавној својини означена као средства у јавној својини, предузеће у функцији обављања поверених делатности наведених у тачки 1.2. овог Средњорочног плана пословне стратегије и развоја, користи и одржава у функционалном стању следеће објекте:

- пристанишна зграда;
- робно царински магацин А и робно царински магацин Б;
- технички блок.

Претходно наведени објекти се налазе на катастарској парцели 547/24, катастарске општине Медошевац.

2. ЗАКОНОДАВНИ И СТРАТЕШКИ ОКВИР НА НАЦИОНАЛНОМ И ЛОКАЛНОМ НИВОУ

2.1. Преглед основних прописа од већег утицаја на пословање ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш

Основни пропис којим је уређен ваздушни саобраћај у Републици Србији је Закон о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 73/2010, 57/2011, 93/2012, 45/2015 и 66/2015 – други закон). Овим законом уређују се услови којима се омогућава да се ваздушни саобраћај у Републици Србији одвија безбедно и обезбеђено. Поред тога предузеће послује и у складу са Законом о управљању аеродромима („Службеном гласнику РС“, бр. 104/2016).

Како ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш послује као јавно предузеће, у свом пословању примењује и Закон о јавним предузећима („Службени гласник РС“ бр. 15/2016), као Закон о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012 и 62/2013, 63/2013, 108/2013, 142/2014 и 68/2015 – други закон). ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш није ни директни ни идиректни корисник јавних средстава, али као корисник јавних средстава примењује Закон о буџетском систему, као и следеће прописе: Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава „Службени гласник РС“, бр. 116/2014); Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Службени гласник РС“, бр. 68/2015 и 81/2016); Закон о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 и 75/2014); Закон о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 62/2013); Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015); Правилник о аеродромима („Службени гласник РС“, бр. 23/2012 и 60/2012); Правилник о ватрогасно-спасилачкој служби и ватрогасно-спасилачком обезбеђењу на аеродромима („Службени гласник РС“, бр. 64/2012 и 122/2014); Правилник о пружању услуга земаљског опслуживања на аеродромима („Службени гласник РС“, бр. 61/2015); Правилник о условима и поступку за издавање сертификата аеродрома („Службени гласник РС, број 11/17); и друга општа акта.

2.2. Стратегија развоја града Ниша

Град Ниш је донео следеће акте којима је обухваћено стратешко планирање Града и који се односе на пословање ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш:

- Акциони план одрживог развоја Града Ниша 2015-2020;
- Ревизија Стратегије развоја Града Ниша за период 2009-2020. (усвојена на седници Скупштине града од 15.04.2010.)

2.3. Просторни и урбанистички планови

Просторни и урбанистички планови који се односе на ЈП „Аеродром Ниш“ наведени су у наставку:

- План генералне регулације Градске општине Црвени Крст трећа фаза;
- План генералне регулације обилазне пруге на подручју града Ниша;
- План детаљне регулације аеродрома „Константин Велики“ у Нишу;
- Урбанистички пројекат за изградњу торња на комплексу Аеродрома Ниш.

3. ПРАВЦИ РАЗВОЈА И УНАПРЕЂЕЊА ОСНОВНИХ ДЕЛАТНОСТИ У ПЕРИОДУ 2017-2021

Циљ ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш је да врши послове из делокруга Предузећа на безбедан и ефикасан начин који обезбеђује економичност и самоодрживост пословања. Прилагођавање новим тржишним условима, као и потреба за оријентацијом како према нискотарифним, тако и према традиционалним путничким и карго авио-компанијама које имају интерес да саобраћају са нишког аеродрома, омогућиће стварање предуслова за успешно пословање ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш. Предузеће ће послове извршавати поштујући Законе и подзаконске прописе Републике Србије, међународне препоруке и стандарде који се односе на: безбедност ваздушног саобраћаја, обезбеђивање у ваздухопловству, потребе и захтеве корисника и других учесника у ваздушном саобраћају, уз следеће приоритете:

- Активна подршка отварању нових авио линија нискотарифних, традиционалних и карго авиокомпанија и повећању укупног броја авио операција у склопу подршке развоју региона и подршке већој повезаности јужне и источне Србије са Европом;
- Даље генерисање нове потражње аеродромских услуга, отварањем нових путничких и карго линија, што се директно економски повољно одражава на град Ниш и регион;
- Понуда квалитетних услуга у складу са међународним стандардима, по економски повољним условима за путнике, превозиоце и остале кориснике услуга предузећа;
- Анализирање, предвиђање и планирање будућих потреба свих корисника услуга на комплексу аеродрома и у складу са тим, Законом и подзаконским прописима РС, међународним стандардима и препорукама, планирање и развој инфраструктуре и мреже услуга;
- Стварање услова за даље унапређење развоја карго саобраћаја и карго – логистичког центра који ће допринети свеобухватном даљем развоју аеродрома, стварању повољнијег привредног амбијента и развоју овог дела Србије.

ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш ће реализујући своју мисију допринети развоју ваздушног и интермодалног саобраћаја и бити покретач укупног економског развоја Града Ниша, јужне и источне Србије, са квалитетом и ефикасношћу којом ће бити конкурентан аеродромима у региону. Интезивирањем ваздушног саобраћаја, сагласно још увек недовољно искоришћеном потенцијалу опслужног подручја, аеродром ће бити најзначајнији мост повезивања европских градова и регија са привредом и туристичким знаменитостима Града Ниша и овог дела Балкана. Истовремено ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш ће и сам бити генератор

привредног развоја и запошљавања у граду и региону, доприносећи бољем квалитету живота и стандарду становника. Развојем и унапређењем карго – логистичке делатности аеродром ће бити конкурентнији у области превоза робе и биће значајан покретач привредног развоја региона.

Аеродром „Константин Велики“ Ниш представља компаративну предност региона Јужне Србије и његово стављање у пуну функцију директно утиче на развој региона. ACI Europe (Airport Council International Europe) је у својој студији 2015. године 'The Economic Impact of European Airports' објавила најновија истраживања о економском утицају европских аеродрома на окружење, државе у којој се налазе, као и повезаност развоја ваздушног саобраћаја са економским развојем, туризмом, инвестицијама и запошљавањем. У табели у наставку су исказани резултати за Европу и појединачни податак за Србију.

Region	Direct Jobs	GDP (€ Billions)	% of National GDP
EU 28	8970000	541.4	4.10%
EFTA	326800	38	4.30%
Other Countries	3047100	95.1	3.60%
Total Europe	12343900	674.5	4.10%
Serbia	68500	1.01	3.10%

Развојем ваздушног саобраћаја, најбржи ефекти биће видљиви у туризму.

Следећа табела приказује пројектовани раст броја иностраних туриста у укупном расту броја путника на аеродрому, без икаквих пројектованих корективних процената (око 13% годишње), што представља најнижи пројектовани број:

Godina	Pax	Pax Inostranstvo	Pax turist	Pax broj noći	Pax potrošnja €	Ukupno €
2016	100.000	15.006	6.755	3	200	1.350.940
2017	420.000	63.006	28.355	3	200	5.670.940
2018	560.000	84.006	37.805	3	200	7.560.940
2019	588.000	88.206	39.695	3	200	7.938.940
2020	617.400	92.616	41.679	3	200	8.335.840
2021	648.270	97.247	43.763	3	200	8.752.586
	2.933.670	440.087	198.051			39.610.185

Планирани број путника је усуглашен са пројекцијама са пројектом инвестиција проширења капацитета аеродрома. Планирани број туриста подразумева једног путника у доласку и одласку. Као и код осталих процена у овом Средњорочном плану пословне стратегије и развоја, и у овом случају су калкулисане теоријске вредности, тако да је код потрошње туристе у 200 евра обрачунат смештај, исхрана и све друге активности за три ноћења, што представља скромну потрошњу. Број ноћења је повезан са бројем недељних

операција према дестинацијама (по две операције за све руте), што омогућује туристима боравак од 3-4 ноћења. Вредности које су коришћене приликом пројектовања раста броја туриста су вишеструко ниже од утврђеног утицаја аеродрома на туризам у студији 'The Economic Impact of European Airports' Јануар 2015. ACI Europe (Airport Council International Europe) која се односи и на Србију, јер су сви подаци везани за утицај аеродрома „Никола Тесла“ Београд. Имајући у виду наведено, а посебно чињеницу да регион није још увек у потпуности спреман за интензиван раст броја путника и туриста, те исти утицај не може у скоријем периоду да оствари и Аеродром „Константин Велики“ Ниш на своје окружење. Без обзира на ту чињеницу, а имајући у виду и све наведено, у току трајања пројекта од 5 година, туризам у овом региону ће додатно приходовати најмање 40 милиона евра.

Утицај аеродрома на економски развој региона у коме се налази, а нарочито Града Ниша, понајвише се огледа у генерисању нових радних места у односу на број путника. Радна места се генеришу на самом аеродрому, директним услужним делатностима везаним за ваздухопловство и аеродром, и споредним услужним делатностима. Аеродроми испод милион путника годишње на сваких 1000 путника генеришу 1,2 радно место, а за LCC 20% мање ('The Economic Impact of European Airports' Јануар 2015. ACI Europe). Аеродром „Константин Велики“ Ниш генерише 1 радно место на 1000 путника. У следећој табели је приказан планирани број генерисаних радних места са реализацијом пројекта:

Godina	Pax	Radna mesta
2016	100,000	100
2017	420,000	420
2018	560,000	560
2019	588,000	588
2020	617,400	617
2021	648,270	648

Аеродром „Константин Велики“ Ниш покретањем карго центра и интензивирањем карго саобраћаја, директно утиче на побољшање пословне климе, могућности извоза и увоза роба и материјала потребних за производњу и трговину, и самим тим драматично повећава конкурентност региона за стране инвестиције. У следећој табели представљени су збирни подаци утицаја Аеродрома „Константин Велики“ Ниш на економски развој региона, као поређење са финансијским износом потребне инвестиције.

Година	Пах	Пах турист	Приход од туризма €	Нова радна места	Карго – тона	Финансијска вредност извезене робе 10.000€/тона	Инвестиција €
2016	100,000	6,755	1,350,940	100	700	5,600,000	
2017	420,000	28,355	5,670,940	420	2,500	20,000,000	3,175,813
2018	560,000	37,805	7,560,940	560	3,500	28,000,000	1,268,292
2019	588,000	39,695	7,938,940	588	4,000	32,000,000	1,247,967
2020	617,400	41,679	8,335,840	617	4,400	35,200,000	965,447
2021	648,270	43,763	8,752,585	648	4,700	37,600,000	0
	2,933,670	198,051	39,610,185	648	19,800	158,400,000	6,657,519

3.1. Достигнути ниво развоја, показатељи и индикатори развоја основних делатности

Табела: Анализа пословања за период 2013-2016.године

Елементи	2013	2014	2015	2016
Укупни приход	229.529	167.592	185.363	194.422
Пословни приходи	217.913	147.163	178.442	192.678
Приходи од продаје	140.629	118.535	63.600	112.202
Финансијски приходи	3.391	9.707	567	1.017
Остали приходи	8.225	10.722	6.354	727
Укупни расходи	226.423	198.490	134.672	163.127
<i>Пословни расходи</i>	<i>213.763</i>	<i>185.467</i>	<i>108.807</i>	<i>155.256</i>
Варијабилни материјални трошкови	55.279	52.250	13.454	17.643
Набавна вредност продате робе	2.839	993	188	1.520
Трошкови материјала за израду	5.163	4.397	2.368	3.790
Трошкови осталог материјала				
Трошкови горива и енергије	47.277	46.860	10.898	12.333
Трошкови зарада	117.731	95.158	60.968	83.715
Нето зарада и остали лични расходи	117.731	95.158	60.968	83.715
Порези и доприноси на зараде	-	-	-	
Трошкови услуга	9.736	7.574	5.957	15.108
Остали трошкови пословања	12.695	10.044	15.033	19.517
Трошкови амортизације	18.322	20.441	13.395	19.273
Цена коштања	195.441	165.026	95.412	135.983

Финансијски расходи	10.371	6.880	6.506	2.201
Расходи камата по кредитима од банака	7.693	4.013	2.704	680
Остали расходи	2.289	6.143	19.359	5.670
Порези и доприноси из добитка	10.666	545	2.554	3.248
Пословни добитак (губитак)	4.150	-38.304	69.635	37.422
Добитак из редовног пословања пре опорезивања	3.106	-30.898	50.691	31.295
Нето губитак пословања које се обуставља	765	220	1.790	2.416
Добитак (губитак)	2.341	-31.118	48.901	28.879
Нето добитак	-8.325	-31.663	46.347	25.631
Стална средства (садашња вредност)	594.749	597.499	563.583	568.382
Нематеријална улагања	2.569	2.341	2.814	2.579
Неуплаћени уписани капитал				
Основна средства набавна вредност	592.180	574.132	542.632	565.803
Основна средства садашња вредност	592.180	574.132	542.632	565.803
Основна средства исправка вредности				
Земљиште, шуме и вишегодишњи засади				
Грађевински објекти (набавна вредност)	436.324	434.766	427.254	417.247
Грађевински објекти (исправка вредности)				
Грађевински објекти (садашња вредност)	436.324	434.766	427.254	417.247
Опрема (набавна вредност)	56.882	45.185	20.438	35.326
Опрема (исправка вредности)				
Опрема (садашња вредност)	56.882	45.185	20.438	35.326
Алат и инвентар (садашња вредност)				
Основно стадо				
Аванси и основна средства у припреми				
Туђа основна средства				
Дугорочни финансијски пласмани	21.735	21.026	18.137	0
Обртна средства	69.378	34.091	30.868	56.634
Залихе (брuto вредност)	4.265	3.746	8.299	7.678
Исправка вредности залиха				
Нето вредност залиха	4.265	3.746	8.299	7.678
Материјал	3.763	3.677	7.975	6.734

Недовршена производња				
Готови производи				
Роба	379	-	-	
Дати аванси	123	69	324	944
Ликвидна средства	65.113	30.345	22.569	48.956
Купци (брutto вредност)	41.449	16.260	9.623	30.878
Исправка вредности купаца				
Нето вредност потраживања од купаца	41.449	16.260	9.623	30.878
Остала потраживања и краткорочни финансијски пласмани	22.674	11.535	2.398	1.814
Готовина	990	2.550	10.548	13.395
Пословна средства	685.862	631.590	594.451	625.016
Губитак изнад висине капитала				
Укупна актива	685.862	631.590	594.451	625.016
Ванбилансна актива	922	1.852	1.456	1.379
Дугорочни извори	279.457	229.014	246.256	241.422
Сопствени извори	248.145	253.696	269.021	241.422
Основни и остали капитал	7.988	66.493	35.471	35.471
Резерве из добитка	171.165	116.970	115.765	118.540
Акумулирани добитак	68.992	70.233	117.785	87.411
Добитак текуће године				26.826
Губитак	14.984	46.158	38.686	0
Дугорочне обавезе	46.296	21.476	15.921	0
Краткорочни извори	406.405	402.576	348.195	350.248
Добављачи	40.225	42.446	14.065	37.211
Краткорочни кредити	24.016	21.721	12.120	9.599
Примљени аванси, депозити и кауције	895	2.488	345	663
Остали краткорочни извори	341.269	335.921	321.665	302.775
Укупни извори	685.862	631.590	594.451	625.016
Ванбилансна пасива	922	1.852	1.456	1.379
Позајмљени извори	452.701	424.052	364.116	383.594
Просечан број запослених на основу стања крајем месеца	159	150	89	96
Нето обртна средства	-337.027	-368.485	-317.327	-293.614
Просечан салдо купаца	20.725	28.855	12.942	20.251
Просечан салдо залиха	2.133	4.006	6.023	7.989
Просечан салдо добављача	20.113	41.336	28.256	25.638
Просечна обртна средства	34.689	51.735	32.480	43.801

Промене у стању залиха	4.265	-519	4.553	-621
Просечна нето обртна средства	-168.514	-352.756	-342.906	-305.471
Просечна пословна средства	342.931	658.726	613.021	609.734
Просечна сопствена средства	124.073	250.921	261.359	255.222

Показатељи	2013	2014	2015	2016
Економичност	1,01	0,84	1,38	1,19
Пословна економичност	1,02	0,79	1,64	1,24
Стопа пословног добитка	1,90%	-26,03%	39,02%	19,42%
Стопа нето добитка	-3,82%	-21,52%	25,97%	13,30%
Општи рацио ликвидности	0,17%	0,08%	0,09%	0,16%
Однос позајмљених према укупним изворима финансирања	66,00%	67,14%	61,25%	61,37%
Стопа приноса на укупна пословна средства	1,21%	-4,72%	7,98%	4,74%
Стопа приноса на сопствена пословна средства	-6,71%	-12,62%	17,73%	10,04%

Елементи	2013	2014	2015	2016
Структура прихода	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Пословни приходи	94,94%	87,81%	96,27%	99,10%
Финансијски приходи	1,48%	5,79%	0,31%	0,52%
Остали приходи	3,58%	6,40%	3,43%	0,37%
Структура расхода	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Пословни расходи	94,41%	93,44%	80,79%	95,17%
Финансијски расходи	4,58%	3,47%	4,83%	1,35%
Расходи камата	3,40%	2,02%	2,01%	0,42%
Остали расходи	1,01%	3,09%	14,37%	3,48%

Финансијска анализа предузећа показује потребу за значајним нето обртним средствима. Међутим, реална потреба за трајним нето обртним средствима се драстично разликује од оне која је добијена у анализи. Ово се пре свега односи због структуре осталих краткорочних извора који у себи садрже пасивна временска разграничења на којима су, на конту 49, књижене донације које је аеродром добио од различитих донатора (Донације краљевине Норвешке за писту, као и донације из буџета Града и Републике). Највећа донација односи се на писту, добијена је од Норвешке Владе, и на дан 31.12.2016. износи 267.069.418,27 РСД и чини 97,90% целокупног конта 49. Дакле, у питању нису позајмљени извори, већ донације, које улазе у укупна пословна сопствена средства ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш и односе се на одложени приход будућег периода. Из тог разлога и потребна нето обртна средства се умањују за ове износе те реално износе за 2016. годину оријентационо 45 милиона РСД (нето обртна средства минус донације плус одложене пореске обавезе).

Сагледавањем учешћа појединих трошкова у пословном приходу запажа се пад учешћа трошкова зарада са 64,66% у 2014. години на 34,17% у 2015. години и повећање на 43,45% у 2016. години. Осим трошкова зарада, најзначајнији пад учешћа имају и трошкови горива и енергије, чије учешће такође пада са 31,84% у 2014. на 6,11% у 2015. години и 6,4% у 2016. години. Како су збирно наведени трошкови имали најзначајнији утицај на финансијски резултат предузећа, њиховим посебним сагледавањем и управљањем, значајно се утицало на промену финансијског резултата у 2015. години и 2016. години. Ово пре свега из разлога јер је сектор комерцијалног превоза путника у градском саобраћају пребачен из ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш у Дирекцију за јавни превоз, те је стога и структура трошкова значајно промењена. Са друге стране, ни овако смањени трошкови не представљају реалну слику предузећа, јер су током дела наведеног периода, као мера реорганизације предузећа исплаћиване минималне зараде, те је реално очекивати да учешће ових трошкова буде повећано на ниво око 50%.

У структури прихода преовладавају пословни приходи и крећу се у распону од 87,81% у 2014. до 99,10% у 2016. години. Запажа се и значајно смањење финансијских прихода у укупној структури прихода, што доводи до закључка да се предузеће није задуживало у претходном период, већ се ови приходи углавном односе на позитивне курсне разлике.

У структури финансијских расхода примећује се константно смањење расхода камата што доводи до закључка да је предузеће смањивало своје кредитно задужење у протеклом периоду. Разлика између финансијских расхода и расхода камата последица је негативних курсних разлика. У структури расхода доминантно је учешће пословних расхода који се крећу у распону од 80,79% у 2015. до 95,17% у 2016. години.

Стопе економичности и пословне економичности су у позитивним теоријским вредностима и обе се крећу у распону од 1,01 до 1,24 што представља прихватљив показатељ стабилног позитивног пословања предузећа. Остали показатељи ефикасности пословања се такође крећу у позитивним теоријским вредностима. Запажа се исти тренд и позитивне теоријске вредности свих показатеља ефикасности пословања предузећа.

Показатељи глобалне структуре активе указују на доминирајуће учешће основних средстава предузећа у укупној пословној активи у свим годинама анализираног периода. Књиговодствена вредност основних средстава на дан 31.12.2016. године износила је 565.803.000 динара. Иста представљају 90,50% вредности пословних средстава, што је и разумљиво узимајући у обзир делатност предузећа. Очекивања су да ће оваква структура наставити позитивни тренд раста, посебно са улагањем у проширење терминала и модернизацију опреме коју ће нужно аеродром морати да набави у циљу повећања капацитета и квалитета услуге опслуживања путника и робе.

Статички посматрано 2015. годину, структура извора финансирања посматрана према власништву је неповољна обзиром да је учешће позајмљених извора у укупним изворима преко 60%, са једне стране, док са друге стране, посматрано динамички у распону 2013-2016 уочавамо тренд раста учешћа сопствених извора у укупним до скоро 40%. Структура дугорочних извора финансирања је далеко повољнија, обзиром да је

компонована углавном од сопствених извора од преко 90% у периоду 2014-2016 и такође има тренд раста.

Сопствени капитал предузећа компонован је од основног капитала и нераспоредјеног добитка. Структура краткорочних извора се састоји доминантно од учешћа осталих краткорочних извора, са преко 90%, при чему учавамо значајно опадање учешћа краткорочних кредита са 5,91% у 2013-тој години на 1,40% у 2016.

Вредност општег рача ликвидности и ригорозног рача ликвидности је испод уобичајених теоријских вредности и исти су незнатно расли током анализираног периода осим у 2014. години када је дошло до пада њихове вредности. Ако ове показатеље посматрамо у контексту врсте и величине предузећа, обима пословне активности, временског везивања обртних средстава у појединим фазама пословног циклуса, услова кредитирања од стране добављача, услова кредитирања купаца, ефикасности наплате потраживања, дисциплине плаћања доспелих обавеза, чињенице да предузеће зависи од субвенција града, предходни ставови су логични. Нето обртна средства предузећа током анализираног периода су негативна што значи да је предузеће дугорочно везана средства финансирао из краткорочних извора.

Сви наведени показатељи ефикасности пословања предузећа указују на ефикасност предузетих акција реорганизације предузећа како у циљу повећања конкурентности и ефективности предузећа, тако и у циљу оживљавања путничког и карго авио саобраћаја. Такође, евидентно је да је и поред повећања ефикасности пословања предузећа, и даље постоје значајне потребе за субвенцијама, мада у знатно мањем обиму него што је то био случај 2014. године. На основу прорачуна потребних трајно обртних средстава, а на начин дефинисан у овом поглављу, неопходних за функционисање ЈП "Аеродром Ниш" Ниш, потребне субвенције на нивоу 2016. године износе 50 милиона динара без уалкулисаних неопходних инвестиција.

3.2. Циљеви и приоритети у развоју делатности

Задатак ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш је да прати тржишна кретања и уколико је то потребно, утврди и предложи нову, конкурентну цену пружања услуга. У том циљу извршиће се анализа досадашњег пословања ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш, затим анализа постојећег тржишта, сегментисаће се основне циљне групе путника, спровешће се истраживање конкурентних аеродрома у окружењу. Као резултат ових анализа биће предложена конкурентна цена аеродромских услуга, чији ће основни критеријум бити конкурентност у односу на окружење у циљу привлачења већег броја авио-компанија и успостављања нових дестинација и летова из Ниша.

3.3. Кључне активности потребне за достизање циљева

- Развој основне делатности ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш кроз пружање услуга у редовном и ванредном саобраћају у мери адекватној путничком потенцијалу и тренду повећања обима саобраћаја у складу са којим се број путника повећава у периоду до 2021. године на око 650.000 путника годишње;
- Набавка нове опреме за обезбеђивање у ваздухопловству и аеродромске опреме као и изградња хангара за њен смештај;
- унапређење радио-навигационих поступака на аеродрому "Константин Велики" Ниш (инсталирањем уређаја за прецизни инструментални прилаз и слетање – ILS Категорије 1 са одговарајућим системом светлостног обележавања, који ће допринети смањењу метео минимума за слетање на аеродром Ниш);
- Проширење капацитета пристанишне зграде аеродрома "Константин Велики" Ниш
- Изградња новог торња аеродромске контроле летења у складу са домаћим прописима, стандардима и препорученом праксом ИКАО;
- Развој основне делатности ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш кроз пружање услуга у редовном и чартер карго саобраћају у мери адекватној привредном потенцијалу и тренду којим се количина робе повећава у периоду до 2021. године на око 5 хиљада тона годишње;
- Набавка опреме за прихват и отпрему робе, као и изградња складишта за смештај робе за коју се захтевају посебни услови складиштења (коморе са минусним и плусним температурним режимом, одељак за смештај опасних материја, одељак за смештај радиоактивних материја, одељак за смештај VAL пошиљки). Инфраструктурна и техничка опремљеност омогућиће развој основне аеродромске делатности кроз пружање услуге прихвата и отпреме робе карго ваздухопловима.

4. УНАПРЕЂЕЊЕ РАДА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ПРЕДУЗЕЋА

Унапређење рада и организације вршиће се кроз:

- Унапређење система управљања, руковођења и организације на нивоу ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш, нарочито система управљања безбедношћу и система управљања обезбеђивањем у ваздухопловству;
- Линије руковођења, надзора и контроле дефинисане у складу са Правилником о организацији и систематизацији послова у ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш, успостављеним системом ФУК и другим актима предузећа;
- Усвајање и спровођење програма, приручника и процедура на аеродрому дефинисаним у складу са домаћим и међународним стандардима из области цивилног ваздухопловства (ДЦВ РС, ИКАО, ЕКАС, ЕАСА, и др.);
- Утврђивање мера заштите информационо-комуникационог система на аеродрому.

5. КАДРОВСКА ПОЛИТИКА И ПЛАН ЗАПОСЛЕННОСТИ

Попуњавање слободних и упражњених радних места, као и додатна запошљавања за период 2017-2021. године биће вршена у зависности од обима ваздушног саобраћаја, према важећим законским прописима.

Због законских обавеза на добијању и обнављању лиценци и сертификата као и специфичности обављања послова на прихвату и отпреми ваздухоплова, путника, ствари и поште и пратећих послова, вршиће се стална обука запослених за период 2017-2021. године.

Град Ниш ће својим одлукама, за које је надлежан, обезбедити пријем потребне радне снаге у складу са овом Стратегијом.

5.1. Планирана квалификациона структура за период 2017-2021. године

Опис	Број запослених 2017.	Број запослених 2018.	Број запослених 2019.	Број запослених 2020.	Број запослених 2021.
ВСС	22	30	38	44	47
ВС	11	13	15	16	17
ВКВ	1	1	1	1	0
ССС	95	115	130	145	165
КВ	17	17	17	17	17
ПК	0	0	0	0	0
НК	4	4	4	4	4
УКУПНО	150	180	205	227	250

5.2. Стручно оспособљавање кључних кадрова на нивоу средњег менаџмента и уско специјализованих профила

Стручно оспособљавање кључних кадрова на нивоу средњег менаџмента и уско специјализованих профила вршиће се у складу са одредбама Правилника о условима и поступку за издавање сертификата аеродрома који дефинишу обуку кадрова оператера аеродрома и другим референтним законским и подзаконским актима.

Због законских обавеза на добијању и продужењу важности лиценци и сертификата као и специфичности обављања послова које врши ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш вршиће се стална обука запослених.

5.3. Обезбеђење кадрова за ангажовање на сезонским или другим повременим пословима

Особље ангажовано на сезонским или другим повременим пословима мора да буде оспособљено за обављање задатака који су им додељени и да има потребно знање, искуство, основну, практичну и периодичну обуку, како би се осигурала континуирана оспособљеност.

6. ПОЛИТИКА ЦЕНА АЕРОДРОМСКИХ УСЛУГА

6.1. Цене аеродромских услуга на нивоу покрића свих трошкова
Дефинисани модел пословања и ценовна политика према авио превозницима се наставља, закључно са 2021. годином.

Табела: Калкулација цене коштања аеродромских услуга у РСД

Опис трошкова	колич.	ј.м.	РСД/ј.м.	свега РСД
Трошкови потрошног материјала	160	по путнику	32.00	5,120.00
Трошкови комуникација (СИТА)	160	по путнику	2.82	451.20
Трошкови одржавања	160	по путнику	5.28	2,444.80
Трошкови горива и енергије	160	по путнику	40.00	6,400.00
Просечна цена коштања по лету				14,416.00
Диретни трошкови по путнику				90.10
Планирана добит 15%				13.52
Укупна цена коштања				103.62
Продајна редовна цена				375.00
Просечна продајна цена са укалкулисаним додатним услугама				625.00
Разлика у цени				521.39

7. ПРОЈЕКЦИЈА ПРИХОДА И РАСХОДА У ПРЕИОДУ 2017-2021. године

Показатељи	2017	2018	2019	2020	2021
УКУПНИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	289.231.500	303.184.000	312.064.000	322.499.000	342.554.000
Пословни приходи	274.231.500	288.184.000,00	297.064.000	307.499.000	327.554.000
Приходи од продаје	148.680.000	166.160.000	172.720.000	180.840.000	208.200.000
Пројекти за набавку опреме	15.000.000	15.000.000	15.000.000	15.000.000	15.000.000
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	255.382.951	260.129.503	261.817.593	263.301.168	264.567.547
Набавна вредност продате робе	3.086.064	3.240.367	3.305.175	3.371.278	3.438.704
Трошкови материјала	5.050.273	5.302.787	5.408.842	5.517.019	5.627.360
Трошкови енергије и горива	43.367.500	46.403.225	47.331.290	47.804.602	48.282.648
Трошкови бруто зарада	122.490.720	122.490.720	122.490.720	122.490.720	122.490.720
Трошкови амортизације	41.482.394	41.482.394	41.482.394	41.482.394	41.482.394
Трошкови услуга	16.863.000	17.706.150	18.060.273	18.421.478	18.789.908

Остали пословни расходи	23.043.000	23.503.860	23.738.899	24.213.677	24.455.813
ПОСЛОВНА ДОБИТ/ГУБИТАК	33.848.549	43.054.497	50.246.407	59.197.832	77.986.453
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	980.000	1.009.400	1.039.682	1.070.872	1.102.999
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1.500.000	1.250.000	1.300.000	1.180.000	1.290.000
ОСТАЛИ ПРИХОДИ	654.000	686.700	721.035	757.087	794.941
ОСТАЛИ РАСХОДИ	8.205.000	8.615.250	8.787.555	8.963.306	9.142.572
ДОБИТ/ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	26.297.549	35.125.947	42.179.887	50.991.613	69.638.822

8. ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА 2017-2021. године

Инвестициона улагања дефинисана овом Стратегијом неопходно је обезбедити путем подршке Државе Србије или на тржишту капитала на начин који ће накнадно дефинисати оснивач Град Ниш.

ЈП "Аеродром Ниш" је дужан да са своје стране обезбеди одговарајуће грађевинске пројекте за реализацију инвестиције.

Инвестиција подразумева проширење свих капацитета аеродрома, улагање у терминалну зграду као и неопходну опрему.

Град Ниш ће у складу са својим могућностима подржати инвестициона улагања у инфраструктуру аеродрома за временски период на који се односи ова Стратегија.

8.1. Структура потребних капиталних улагања и оквирни предрачун вредности улагања

Предмет набавке	2017	2018	2019	2020	2021
1. Реконструкција и доградња постојеће терминалне зграде		150.000.000	150.000.000		
2. Уградња прилазних светала полетно-слетне стазе категорије	175.000.000				
3. Изградња хангарског објекта			62.500.000		
4. Изградња паркинга за путничка возила			15.000.000	15.000.000	15.000.000
5. Изградња рулнице и проширење платформе				300.000.000	450.000.000
Укупно:	175.000.000	150.000.000	227.500.000	315.000.000	465.000.000

8.2. Инвестиције у нова возила и опрему у функцији ширења делатности

Предмет набавке	2017	2018	2019	2020	2021
Агрегат за снабдевање ваздухоплова	9.375.000	9.375.000			
Елеватор за утовар расутог пртљага (самоходни)	6.250.000	6.250.000			
Елеватор за утовар расутог пртљага (вучни)	5.000.000	5.000.000			
Тешки трактор			5.000.000		
Виљушкар			7.500.000		7.500.000
Возило за чишћење снега			62.500.000	62.500.000	
Колица за пртљак са настрешницом	3.125.000	3.125.000			
Рендгенски уређај за преглед ручног пртљага	7.500.000	7.500.000	7.500.000		
Рендгенски уређај за преглед предатог пртљага	11.250.000	11.250.000			
Рендгенски уређај за преглед робе и поште	12.500.000				
Опрема за преглед TGA	4.375.000				
Карусел траке	8.750.000	8.750.000			
УКУПНО:	68.125.000	51.250.000	82.500.000	62.500.000	7.500.000

8.3. Инвестиције у замену дотрајалих (амортизованих) возила, опреме, као и инвестиционог одржавања објекта

Предмет набавке	2017	2018	2019	2020	2021
Путничке степенице са настрешницом	12.500.000	12.500.000			25.000.000
Ваздушни стартер вучни (ASU)	11.250.000	11.250.000			
Проширење аналого-дигиталне радио мреже	4.000.000				
Трактор за вучу колица са пртљагом	8.750.000	8.750.000			
Скидометар – уређај за мерење коефицијента трења					12.500.000
Цистерна за питку воду (вучна)	2.500.000				
Цистерна за сервис отпадне воде/тоалета (вучна)	2.500.000				
Метал детекторска врата за преглед путника	6.000.000				6.000.000
Ограда периметра аеродрома 4.000 метара	6.250.000	6.250.000	6.250.000	6.250.000	
Макадамски пут уз периметар аеродрома		2.250.000	2.250.000		
Главно ватрогасно возило				37.500.000	
Ватрогасна одела – комплет лет	3.750.000	3.750.000			
Укупно:	57.500.000	44.750.000	8.500.000	43.750.000	43.500.000

9. МЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ СРЕДЊОРОЧНОГ ПЛАНА

Као мера за реализацију Средњорочног плана пословне стратегије и развоја ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш користиће се годишњи програм пословања предузећа за сваку од година које су обухваћене овим Средњорочним планом.

Предлагач
Директор

В.Ђурђановић, дипл.инж.саобр.

ЈП „Аеродром Ниш“ Ниш
Председник Надзорног одбора

проф.др. Радослав Бубањ